

Vyučující: Pavel Kaplan a Michal Pařízek

Výběrový kurz Zážitková pedagogika 1

JABOK - Vyšší odborná škola sociálně
pedagogická a teologická
Salmovská 8/1538
Praha 2
120 00

- **Osnova:**

1. Uvedení do hodiny a předmětu.
2. Cvičení + test.
3. Co je to zážitek? Proč o něm hovoříme?
4. Zážitková pedagogika jako součást pedagogických disciplín
5. Základní metody a principy ZP.

Zážitková pedagogika 1

1. Kurzy ZP
2. Hra jako základní nástroj ZP.
3. Trocha historie nikoho nezabije!
4. ...další

Zážitková pedagogika 1

Není zážitek jako zážitek!!!

Není zážitek jako zážitek!!!

Není zážitek jako zážitek!!!

Není zážitek jako zážitek!!!

Není zážitek jako zážitek!!!

Není zážitek jako zážitek!!!

HOUPAČKA SOKOLOV
www.bungyjump.cz

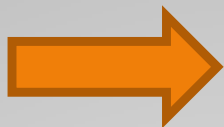
Není zážitek jako zážitek!!!

- Cvičení: napiš 5 slov (slov. spojení), které tě napadnou, když slyšíš termín:
Zážitková pedagogika.

Zážitková pedagogika 1

- **Zážitek**

- **Prožitek**

Zážitek

čas

- Prožitek jako osobní, nepřenosný, časově ohraničený, jedinečný a neopakovatelný!

Zážitková pedagogika 1

- **Zážitková pedagogika jako součást pedagogických disciplín.**
- Hovoříme o pedagogice?:
  - pedagogický proces – výchovný proces
  - má jasný a konkrétní cíl
  - výstup
  - individuální přístup – každý jsme jiný
  - autenticita pedagoga
  - hodnocení – konkrétní a spravedlivé ohodnocení
  - učíme lidi přemýšlet, hodnotit, kriticky nahlížet a poučit se
  - „paidagogos“ – doprovod
- **A co na to ZP?**
- Všechny atributy splňuje! (pouze „doprovod“ v jiném smyslu)

Zážitková pedagogika 1

3. Základní metody a principy ZP.

Kolbův cyklus učení:

Zážitková pedagogika 1

- **Graf učení:**

Poznatek získaný	sdělením	sdělením s ukázkou	sdělením, ukázkou a zážitkem
Po třech týdnech si vybaví	70 %	72 %	85 %
Po třech měsících si vybaví	10 %	32 %	65 %

Zážitková pedagogika 1

- **Principy a metody práce:**

- Dobrovolnost.
- Přiměřenost – komfort x diskomfort.
- Flow!
- Zpracovaná zkušenost – reflexe.
- Instruktorové vedení – facilitátor

Př. Boxerský ring

- Kurzy ZP.
- Motivace
- Práce v týmu – instruktorský tým

Zážitková pedagogika 1

- **Kurzy ZP.**

Celky, které mají jasný cíl, jsou pro konkrétní skupinu účastníků, připravuje je tým instruktorů. Jsou časově omezeny. Mají jasné fáze (příprava, začátek, konec, zhodnocení....

Dramaturgie: co to je?

Proč o ní mluvíme?

Bezpečnost:

Rizika objektivní a subjektivní

Zážitková pedagogika 1

- Bezpečnost psychická x fyzická.

- **HRA**

Cvičení: ve skupinách vytvořit definici hry.
Co je to hra. Co nejpřesněji.

Cca: 15 minut.

Zážitková pedagogika 1

- Hra je když....
- **Formální znaky hry:** (dle Huizingy)
- Svobodné jednání
- Není skutečný život
- Jasné místo a trvání (začátek a konec)
- Pravidla
- „Nemusí“ platit zákony, zvyky obyčejného života, morálka...

Zážitková pedagogika 1

- **Dělení her**

- Podle různých hledisek:

Příklady:

- Pohybové
- Komunikativní
- Strategické
- Kreativní
- Psychologické
- Soutěžní

Zážitková pedagogika 1

- ***Dělení her – příklady:***
- Icebreakers
- Dynamics
- Problem solving activities

Další:

- Agon
- Ilings
- Alea
- Vertigo

Zážitková pedagogika 1

- **Výlet do historie:**
- **Odcizení čl. od přírody a návrat** – hromadění majetku, města, zneužívání vědy a moci, neschopnost zvládnout svobodu...
- Návrat – již v humanismu a renesanci. Kalokagathia (kalos – krásný, agathos – dobrý)

Zážitková pedagogika 1

- **Světové dějiny výchovy v přírodě:**
- Vittorino da Feltre (1378-1446)
- Jan Ámos Komenský (1592-1670)
- Jean Jacques Rousseau (1712-1778)
- Johan Heinrich Pestalozzi (1746-1827)
- Robert Baden-Powell (1857-1941)
- Ernest Thompson Seton (1860-1946)
- KURT HAHN (1886-1974) – Outward bound

Zážitková pedagogika 1

- **Organizace:**

- Křesťanské sdružení mladých mužů – YMCA
- Anglický skauting
- Woodcraft indians
- Outward bound – *„Člověk je schopen dokázat mnohem více, než se domnívá. Jen málokdo si uvědomuje, čeho je možné dosáhnout prostřednictvím vzájemné pomoci a týmové spolupráce.“*

Zážitková pedagogika 1

- Hnutí nových her
- Projekt Adventure
- **Tradice pobytu a výchovy v přírodě v českých zemích.**
- Josef Rossler Ořovský
- Dr. Miroslav Tyrš – Česká obec sokolská (1889)
- A.B.Svojsík – Junák – český skaut (1914)
- Klub českých turistů (1888)

Zážitková pedagogika 1

- Jaroslav Foglar (1907-1999) – Foglarovy čtenářské kluby
- M. Zapletal
- Zlom v roce 1948 – nástup KSČ – Pionýr
- **Prázdninová škola Lipnice (1977)**
- Dnešní doba: FTVS UK, FTK UP Olomouc, FŘIT VŠ Hradec Králové...
- Firmy a organizace – Česká cesta, Outdoor activity, Instruktoři Brno...

Zážitková pedagogika 1

- **Instruktorový tým:**
- **Vedoucí:** člověk, který přichází s tématem kurzu (akce), který má většinou základní vizi a přemýšlí kým se obklopí aby byl tým plně funkční a kvalitní.

- **Instruktor:**
  - spolehlivost, samostatnost, iniciativnost, tvůrčí schopnosti, rozhodnost kooperativnost, sociální citlivost, dostatečné rétorické schopnosti, organizační schopnosti, fyzická zdatnost....

Zážitková pedagogika 1

- **Týmové role: např. Belbin**

- Realizátor
- Koordinátor
- Formovač
- Tvůrce
- Odhalovač zdrojů
- Pozorovatel – hodnotitel
- Týmový pracovník
- Dokončovač - finišér

Zážitková pedagogika 1

- **Výkonné funkce:**

- Ekonom
- Zdravotník
- Designer
- Hudebník
- Řidič
- Technik
- Publicista
- Komunikátor s kuchyní a s vedoucím objektu

- **Práce v týmu**

Zážitková pedagogika 1

- **Kurzy ZP:**
- **Cíle zážitkového kurzu**
  - osobnostní rozvoj
  - sociální dynamika
  - vzdělávání
- **Přípravná fáze:**
  - **8 měsíců před:** oslovení instruktorů, vyjasnění cílů a ideí...
  - **6 měsíců před:** první schůzka týmu, seznámení všech členů, nastínění hlavních programových celků (vrcholů), oslovení potencionálních účastníků, oslovení ubytovatelů, výběr lokality...

Zážitková pedagogika 1

- **4 měsíce před:** další schůzka týmu, vyjasnění a upřesnění programu, rozdělení zodpovědností a funkcí, rozeslání či kompletování přihlášek ...
- **2 měsíce před:** prohlídka terénu, dopis přihlášeným účastníkům, doladování programu, kompetencí, vyjasnění podrobností s poskytovatelem ubytování, vybírání záloh od přihlášených
- **1 měsíc před:** další schůze, definitivní program (už se nemění), kontrola úkolů, všichni znají svoje povinnosti...
- **14 dní před:** druhý dopis účastníkům, navnazení, poslední revize materiálu a připravenosti programu
- den D: tým přijíždí dříve než účastníci a připravuje se

Zážitková pedagogika 1

- **samotná akce** – hodnocení v průběhu akce (zpětné vazby, hitace....)
- **zhodnocení** – zpětné vyhodnocení kurzu celým týmem, revize naplnění stanovených cílů, zpětná vazba od účastníků...

- **Bezpečnost – objektivní a subjektivní nebezpečí**

Reflexe (zpětná vazba, review, feedback...)

Zážitková pedagogika 1

- **Reflexe (zpětná vazba, review, feedback...)**
- Různé formy
- Držíme atmosféru aktivity
- Pestrost
- Ne psychologický rozbor účastníků
- Ne mentorování a poučování
- Bezpečný prostor pro všechny

Zážitková pedagogika 1

- **Základní pravidla:**

- vzájemný respekt
- každý má právo na svůj názor
- jeden mluví, ostatní pozorně naslouchají
- každý má právo se diskuse nezúčastnit
- vše, co je řečeno, zůstane ve skupině
- každý mluví sám za sebe ne za skupinu

Zážitková pedagogika 1

- **Co?**
- Musíme znát cíl činnosti
- Sběr podkladů
- Moderátor (facilitátor, vedoucí diskuze)
- Proces ne výsledek!

Zážitková pedagogika 1

- **Víkend ZP1**
- Rozdělte se do skupin – příprava programu
- **Pátek večer** – cíl: seznámení účastníků, prolomení ledů (cca 2 hodiny)
- **Sobota dopoledne** – cíl: rozvíjení týmové spolupráce, řešení problému, procvičování komunikace – (cca 3 hodiny)

Zážitková pedagogika 1

- **Sobota odpoledne 1** – cíl: rozvíjení fyzických schopností člověka, osahání si svých limitů a hranic, rozvoj spolupráce – (cca 2,5 hodiny)
- **Sobota odpoledne 2** – cíl: rozvoj komunikačních schopností, dovednosti obhájit svůj názor, etická dilemata, diskuze (cca 1,5 hodiny)

Zážitková pedagogika 1

- **Sobota večer** – cíl: pobavení, zábava, hra rolí (cca 2 hodiny)
- **Neděle dopoledne** – cíl: prohloubení důvěry mezi účastníky, uzavření, zakončení (cca 2 hodiny)
- Zhodnocení, ende, šlus!

Zážitková pedagogika 1

- Děkuji za pozornost!
- Dotazy směřujte na:
- Pavelkaplan@seznam.cz
- 777 268 629

Zážitková pedagogika 1